

Työttömien Keskusjärjestö ry

Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 HELSINKI

p. 044 544 3613 • Y-tunnus 1003909-9

<http://www.tvy.fi/> • etunimi.sukunimi@tvy.fi tai toimisto@tvy.fi

LAUSUNTO: Ulosottoon liittyvien kannustinloukkujen purkaminen, Lausuntopyynnön diaarinumero: OM 18/41/2016

Työttömien Keskusjärjestö kiittää mahdollisuudesta lausua ulosottoon liittyvien kannustinloukkujen purkamisesta. Hallitus on käynnistänyt tärkeän selvityksen. Ulosoton piirissä todettiin olevan yli 40 000 työntöntä. Jos halutaan nostaa työllisyysastetta pohjoismaiselle tasolle, tämän ryhmän kannustinongelmiin tulee puuttua. On muutoinkin kansalaisten etu, että ulosottovelan määrää vähennetään, koska kohtuuttomaksi kasvaneet ulosottovelat vähentävät ostovoimaa ja työnteon kannustavuutta.

Työttömien Keskusjärjestö kannattaa esitettyjä muutoksia. Esityksen mukaan yli 258 päivää työttömänä olleelle ulosottovelalliseksi myönnettäisiin oikeus saamaan lykkäystä palkan ulosmittaukseen, jos he työllistytessään ovat tulorajaulosmittauksen piirissä. Lykkäys kestäisi puolet työsuhteen pituudesta, mutta enintään 6 kk.

Lisäksi ehdotetaan, että työvälineisiin rinnastettavien esineiden ulosmittauksesta erotettaisiin 5000 euron tai erityisistä syistä enintään 7 000 euron arvosta omaisuutta. Tällä 2 000 euron korotuksella on ulosottovelallisen mahdollista nykyistä paremmin esimerkiksi säilyttää henkilöauto, jos se on työllistymisen kannalta edellytys.

Yllä mainitut esitykset parantavat työllistymisen kannustavuutta, mutteivat ratkaise työllistymisen efektiivisen marginaaliveroasteen kannustinongelmaa.

Työttömien Keskusjärjestö pitää hyvänä, että selvitettiin suojaosuuden korottamista, mutta on pettynyt siihen, ettei suojaosaa koroteta siten, että työnteke olisi aina kannattavaa. Perusteluissa hyvin tuotiin esille, että suojaosan korottaminen siirtää efektiivisen marginaaliveroasteongelmaa korkeammille tulotasoille matalapalkkatyöstä, joka ei täytä kunnolla minimityöehtosopimuksia. Tästä syystä on tärkeää, että progressiivisen ulosottojärjestelmän mallia työstetään jatkossa sellaiseksi, johon ei synny kannustavuuden epäjatkuuskohdtaa (katso s. 29). Periaatteena täytyy olla, että työnteke on aina kannattavaa. Tämä on myös velansaajan etu, että ihmiset ovat töissä ja siten voivat maksaa ulosottovelkansa.

Työttömien Keskusjärjestö ihmettelee, miksi selvitys oli niin rajallinen – siinä ei käsitelty esim. ulosottovelan korkokustannuksia. Velan lakisääteistä korkoa täytyy madaltaa, koska velan perimisen korkokulut ovat suhteettoman korkeat esim. suhteutettuna pankkien perimiin lainakorkoihin. Ylisuuret korot luovat keinotekoisien markkinan perintäyhtiöille. Korkojen ja alkuperäisen velan hintaan täytyy löytyä jokin kohtuullistamismomentti. Usein on niin, että korkokulut ovat huomattavasti korkeammat kuin perittävä velka, kun on kysymys monista pienistä veloista syntynyt ulosottovelka. Perittävässä maksuissa pääomavelka ja siitä perityt korot täytyy erottaa siten, että ulosottomaksut lyhentävät ensin velkaa, ja vasta kun velka on maksettu kokonaisuudessaan, pääomasta perityt korkomaksut lyhennetään ulosotossa.

Lisäksi Työttömien Keskusjärjestön jäsenyhdistyksen edustajat kertovat siitä, että kulutusluottojen perimismaksut ovat nousseet käsittämättömiin suhteisiin. Näihin ns. "pikavippifirmojen" perimiskulujen ehtoihin täytyy määritellä lakisääteinen kohtuus.

Työttömien Keskusjärjestö ry:n puolesta,

Toiminnanjohtaja,

Työttömien Keskusjärjestö ry
Jukka Haapakoski
jukka.haapakoski@tvv.fi
050 577 2580